

PGR/

Nærings- og fiskeridepartementet
Norges Fiskarlag

Høring: Endring av ordningen med undervisningskvoter - lærlingkvote

1. Beskrivelse av forslaget

Nærings og Fiskeridepartementet foreslår å delvis endre ordningen med undervisningskvoter slik at det også skal gis kvoter direkte til lærlinger. Formålet er å få flere fiskefartøy til å ta om bord lærlinger i praksisperioden. I forslaget ligger det at det ikke lenger skal skilles mellom skoler med og uten egne fartøy. Forslaget innebærer i følge departementet behov for å øke størrelsen på undervisningskvotene. Forslaget innebærer også at den enkelte elev må velge seg ut et hovedfiskeslag.

I følge høringsbrevet blir det i 2014 utdelt kvoter på til sammen 300 tonn hvitfisk og 2000 tonn pelagisk fisk i skolekvoter. Kvotene har til sammen en førstehåndsverdi på rundt 12 millioner kroner. Basert på departementets tall på 130-150 lærlinger hvert år i næringen, viser en beregning at det vil være behov for å øke undervisningskvotene særlig på torsk dersom ordningen med lærlingkvote skulle gjennomføres.

2. Vurdering av forslaget

Et viktig spørsmål er om behovet for lærlingplasser om bord i fartøy virkelig er så stort som en kan få inntrykk av. I havfiskeflåten er det i dag fokus på å ta om bord lærlinger. Etter å ha hatt kontakt med noen opplæringskontor, har vi et klart inntrykk av at når det gjelder lærlinger i Fiske og Fangst-faget får de aller fleste som ønsker det lærlingplass om bord i fartøy.

3. Næringens behov for personell

Fiskebåt vil vise til at det i mange år, i alle fall i deler av landet, har vært sterk konkurranse om de som har lyst til å utdanne seg innen havrelaterte yrker. Til tross for denne konkurransen har antall søkere til Fiske og Fangst hatt en positiv utvikling siden etableringen i 1994. Fiskebåt har, delvis gjennom regionlagene, gjennom mange år lagt ned en betydelig innsats i å promotere næringen gjennom egne arrangement og deltakelse på blant annet yrkesmesser. I de senere år har også «Sett Sjøbein» gjort en jobb på dette området.

Antall enheter i alle fartøygruppene i fiskeflåten har blitt betydelig redusert de siste 20 årene. Samtidig har det enkelte fartøy blitt større, mer effektivt og ikke minst mer komplisert. Dette har ført til stadig høyere krav til blant annet sertifisering og opplæring for mannskapene. Innsatsen fra det offentlige har etter Fiskebåts oppfatning i liten grad fulgt utviklingen og har fortsatt med et relativt ensidig fokus på å få mange til å begynne i næringen og starte en fagutdanning. Fiskebåt er av den oppfatning at rekrutteringen til næringen faktisk ikke er den største utfordringen lenger. Opprettholdes innsatsen på dette området, vil det etter vår oppfatning i stor grad dekke behovet.

Fremover må det fokuseres på å de som vil bli i næringa og gjøre dem til fremtidens aktører om bord i fartøyene. Det må blant annet legges til rette for øke kunnskapsnivået til mellomledere på dekk mht. redskaps- og fangstbehandling, samt legge rammevilkårene til rette for de som har ambisjoner om offiserjobber både i maskinen og på broa på et fiskefartøy.

I den forbindelse er det stor grad av enighet i næringen om at 20 år etter etablering er nødvendig med en total evaluering av læreplanene for faget fiske og fangst. I forbindelse med høringen om visse endringer i læreplanen for Vg3 fiske og fangst tidligere i år, bad Fiskebåt om at en slik evaluering burde komme i gang snarest. Flere av medlemsrederiene i Fiskebåt har påpekt at lærlingene ikke får den spissingen av praktisk kunnskap som gjør dem så kompetente som de bør være med et fagbrev. Norges Fiskarlag har fulgt opp dette i sitt høringssvar. Fiskebåt håper at Nærings- og fiskeridepartementet vil bidra til å få satt i gang evalueringen.

På oppdrag fra Sett Sjøbein har Fiskebåt gjennomført en undersøkelse for å få bedre kunnskap om behovene og ønskene i næringen knyttet til offiserdelen av mannskapet. Undersøkelsen avdekker særlig behov for personell i maskinen fremover. Kadettutdanningen er under endring, og denne endringen har skjedd uten mulighet for innspill fra fiskeflåten. Sjøfartsmyndighetene har ikke involvert fiskeflåtens organisasjoner i dette arbeidet, men konsentrert innsatsen på å utvikle systemer tilpasset øvrig sjøfart. Dette håper vi departementet kan bidra til å rette på.

4. Tilrådninger

Fiskebåt mener prinsipielt at det skal være sterke grunner til at deler av totalkvoten anvendes til andre formål enn å dele den ut til ordinært fiske i de ulike fangstgruppene. Næringens positive innstilling til forskningsavgift til erstatning for forskningskvotene er et eksempel på at næringens heller vil redusere annen bruk av kvoter enn å øke denne andelen.

Fiskebåt mener at dette forslaget om lærlingskvoter ikke treffer godt nok i forhold til behovene det er for rekruttering/kompetanseheving/utdanning i fiskeflåten. Som nevnt over mener vi at mulighetene for å få lærlingsplass i dag fungerer relativt godt, mens det er andre områder som krever økt oppmerksomhet for å øke kompetansenivået i næringen.

Fiskebåt er enig i at det er behov for små kvoter som skolene trenger til grunnleggende praktisk opplæring av elevene. Fiskebåt mener at det kan være nyttig med en gjennomgang av undervisningskvotene mht. det reelle behovet. Vi stiller i den forbindelse spørsmål ved nytten av de relativt store pelagiske kvotene som nå er stilt til disposisjon.

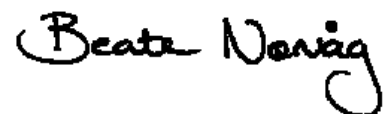
Kort oppsummert mener Fiskebåt at forslaget ikke treffer i forhold til behovene næringen har fremover når det gjelder rekruttering og kompetanseheving. Fiskebåt mener at det tvert imot kan være nyttig å stoppe opp å ta en gjennomgang sammen med næringen for å få en mest mulig felles forståelse av fremtidige behov. Fiskebåt vil gjerne ta del i en slik gjennomgang.

Vennlig hilsen

FISKEBÅT

Paul-Gustav Remøy

Beate Nørvåg